

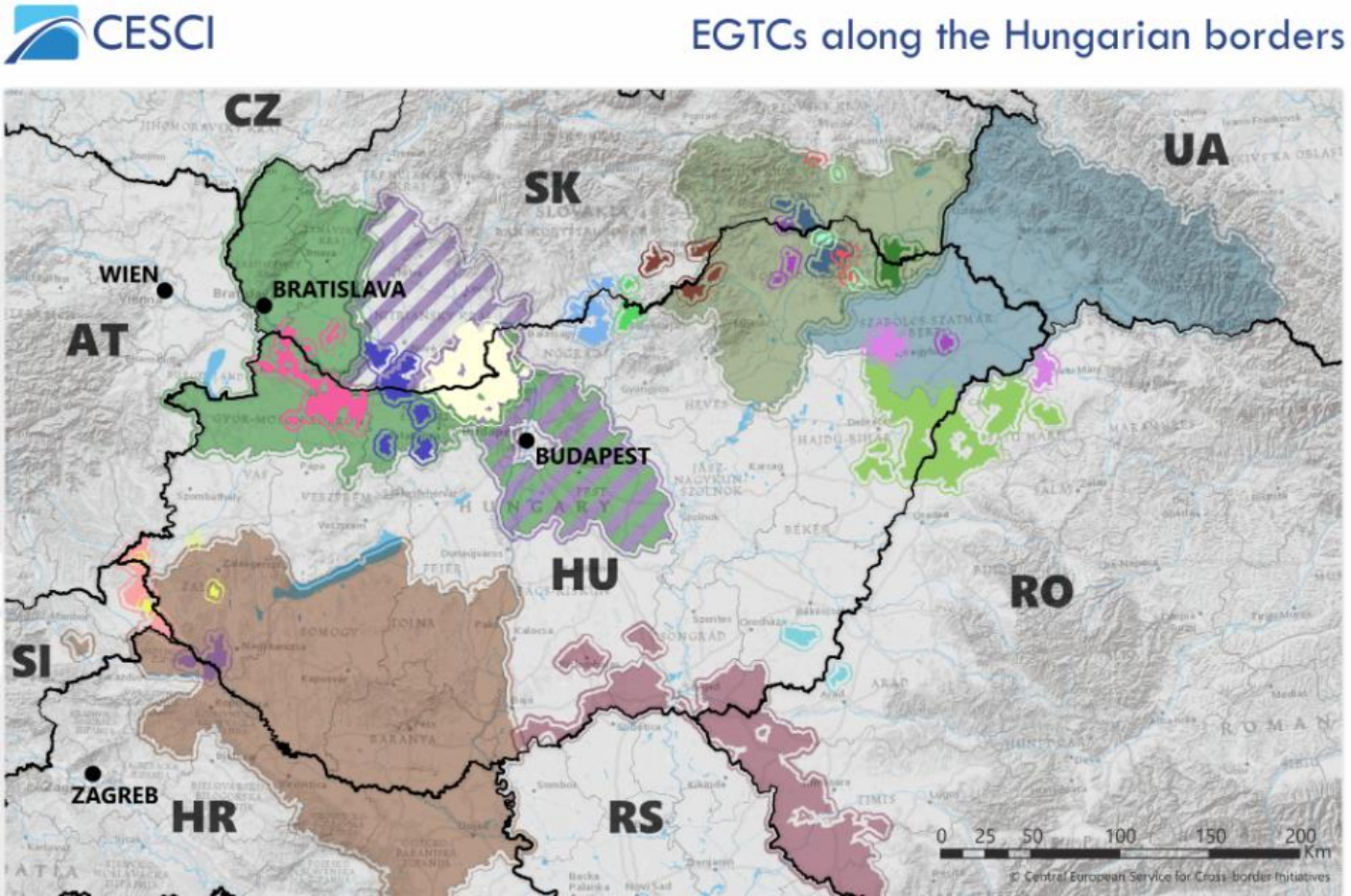

Транскордонне співробітництво

10 листопада 2023 року

Андреа Сабоне Цап
директор

УНІКАЛЬНА ІНІЦІАТИВА

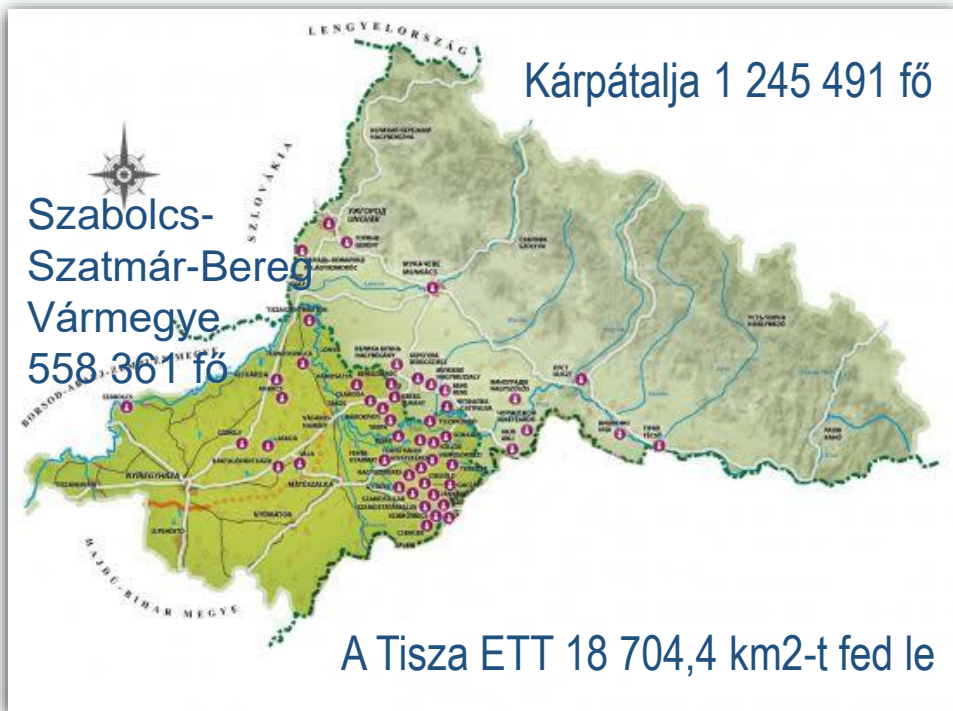
Об'єднання територіального співробітництва є інструментом Європейського Союзу для розвитку транскордонних територій та співпраці

В Європейському Союзі існує 87 таких об'єднання, з них 21 – в Угорщині

ЄОТС ТИСА безпрецедентний як для України, так і для ЄС, тому що засновниками є прикордонні регіони країни-члена ЄС (Угорщина) та країни, що не є членом ЄС (Україна).

ЗАСНОВНИКИ ЄОТС ТИСА

Загальні збори комітату Саболч - Сатмар.- Берг
Закарпатська обласна рада
Муніципалітет міста Кішварда

Оскар Шестак

Голова Загальних
зборів комітату
Саболч - Сатмар.-
Берг
голова ЄОТС ТИСА

Роман Сарай

голова
Закарпатської
обласної ради
співголова ЄОТС
ТИСА

Тібор Лелесі

мер м. Кішварда
співзасновник
ЄОТС ТИСА

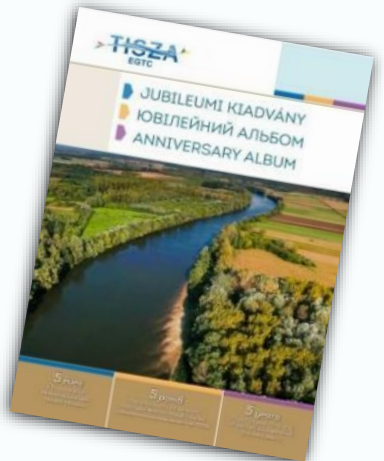
Основні напрямки діяльності ЄОТС ТИСА

- Енергетика
- Логістика
- Культура
- Туризм
- Сільське господарство
- Здоров'я
- Наукові дослідження та розвиток
- Захист Тиси та її приток
- Навколишнє середовище та охорона природи
- Освіта та професійне навчання

- Загальною МЕТОЮ Об'єднання є сприяння транскордонного співробітництва між її членами з метою зміцнення економічної, соціальної та територіальної єдності.
- Довгострокова перспектива: налагодити добре функціонуючу транскордонну співпрацю в економічній, інфраструктурній та культурній сфері, щоб східна частина Угорщини та найзахідніша область України могли наздогнати Європу.

Стратегії, видання, конференції

Діяльність ЄОТС ТИСА

Від заснування, з 2015 року ЄОТС ТИСА здійснює свою діяльність відповідно до розробленої експертами CЕССІ стратегії та реалізує проєкти, які допомагають вирішити найважливіші спільні проблеми прикордонних регіонів із залученням державних та європейських джерел фінансування.

З точки зору майбутнього стану прикордонного регіону, важливе значення мають: селективний збір і переробка твердих побутових відходів, припинення забруднення р. Тиси, припинення забруднення Тиси сіллю в смт Солотвино, оскільки ці недоліки погіршують якість води водозбору Верхньої Тиси, та негативно впливають і на сусідній регіон Угорщини.

Причини забруднення

- На Закарпатті не вирішено селективний збір та переробка твердих побутових відходів.
- Кількість твердих побутових відходів на 1 особу населення Закарпаття становить 470 кілограмів на рік, і якщо ми не будемо цим керувати належним чином, завдаємо серйозну шкоду навколишньому середовищу.
- Населення Закарпаття різко зросло внаслідок війни та внутрішньої міграції.
- 62% населення Закарпаття проживає в сільській місцевості, де майже відсутнє відповідне поводження з відходами
- Мешканці часто вивозять сміття на незаконне сміттєзвалище, яке розташоване поблизу річок, тож під час повені воно потрапляє у річки.
- Через складність або повну відсутність транспортування відходів на Закарпатті накопичилося близько 3 мільйонів тонн необробленого сміття, при цьому значний відсоток його можна було б переробити.
- Щороку в Тису з України та Румунії потрапляє близько 10 тисяч тонн відходів
- Відходи значно забруднюють притоки та Тису, напрямок течії якої приносить сміття до Угорщини, завдаючи значних природних збитків і нашій країні.

ZERO WASTE/Нуль відходів: теорія для всіх, практика для кожного у транскордонному регіоні HUSKROUA/1701/LIP/006

Метою проєкту є екологічно сталий розвиток спільного транскордонного регіону на зовнішньому кордоні ЄС. Запланована діяльність спрямована на досягнення цієї мети через вдосконалення системи управління відходами, створення методів екологічно свідомого поводження з відходами, захист природних ресурсів, особливо річки Тиса, ґрунтових вод.

- Термін реалізації проєкту: з 1 січня 2023 року по 31 грудня 2023 р. .
- Результатом проєкту є введення в експлуатацію полігону ТПВ потужністю 25-30 тис. тонн на рік.
- Ціль: створення комплексу з поводження ТПВ в Берегівському районі.
- Зміни погляду, охорона навколишнього середовища, трансфер знань.
- У найближчі роки забезпечує вирішення щодо поводження з відходами майже для 200 000 населенню Берегівського району, в 10 ОТГ.

Екологічна оцінка можливостей відновлення природних ресурсів у Солотвино з метою запобігання подальшому забрудненню басейну Верхньої Тиси через підготовку комплексної системи моніторингу РЕВІТАЛ-І

- Загальна мета полягає у створенні основи для впровадження процесу відновлення та рекультивації Солотвино та його околиць через поглиблення транскордонної співпраці між Закарпаттям та прилеглими регіонами.
- забруднення сіллю, що забруднює підземні та поверхневі води (р. Тиса), соляні шахти, що руйнуються, створюють постійну небезпеку для життя людей, інфраструктури, що також може призвести до каскадних руйнувань.
- Очікуваний результат: комплексне геолого-гідрологічне дослідження, а також базове дослідження кількості та якості води, на основі якого вже розроблена експертами Стратегічна концепція з конкретними рекомендаціями щодо ревіталізації території. .

Соціальна робота

- Організація виставок, спортивних та культурних заходів
- Підтримка контактів закордонними угорцями
- Налагодження стосунків із школами побратима
- Проведення кампанії для молоді
- Організація дитячих таборів, в рамках яких разом з дітьми збираємо сміття

ГУМАНІтарНА РОБОТА ПІД ЧАС УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

24 лютого 2022 року Росія розпочала широкомасштабне вторгнення в Україну. Через війну угорсько-українські прикордонні відносини зосереджені на роботі з надання допомоги та утримання переселенців, які вимушені покидати Україну, збір гуманітарної допомоги та організацію її доставки на Закарпаття.

Уже 25 лютого 2022 року, за дорученням голови загальних зборів області Саболч-Сатмар-Берег, голови ЄОТС ТИСА Оскара Шестака, у м.Кішварда (Угорщина) створено Центр координації на підтримку Закарпаття, а також біженців з України.

Центр діє в угорському місті Кішварда, а координатором визначено директора ЄОТС ТИСА. За сприяння ЄОТС ТИСА на Закарпаття доставлено близько 900 тонн гуманітарної допомоги **у вигляді одягу, але переважно продуктів харчування, миючих засобів та ліків.**

ГУМАНІТАРНА РОБОТА ПІД ЧАС УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Використовуючи свої контакти, ЄОТС ТИСА проводить аналіз потреб у співпраці з українськими муніципалітетами, представниками церков та закладів охорони здоров'я. Відповідно до отриманих запитів Об'єднання пошукає можливих донорів, прихильників та інші можливості, щоб допомога могла надаватися якнайшвидше та адресно.

ГУМАНІТАРНА РОБОТА ПІД ЧАС УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Зібрали та доставили: продукти харчування тривалого зберігання, засоби гігієни, медикаменти, інструменти та інше лікарняне обладнання, генератори, обладнання для очищення води, організували канікули для дітей воюючих українських солдатів, загалом 260 дітей на Закарпатті та в Угорщині. Організували курси угорської мови як іноземної для українських та українсько-угорських переселенців, які тимчасово проживають у місті Кішварда.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЄОТС ТИСА

м. Кішварда, вул. Св. Ласло 7-11.

тел: +3670/621-1463

м. Ужгород, плю Народна 4

тел: +380-50-538-1040

E-mail: tiszaegtc@gmail.com

www.tiszaett.hu